

ઘોરણ - 6 ગણિત

પ્રકરણ – 2

પૂર્ણ સંખ્યા

સ્વાધ્યાય - 2.2

1. સંખ્યાઓને યોગ્ય રીતે ગોઠવી સરવાળો કરો :

(a) $837 + 208 + 363$

$= (837 + 363) + 208$ (\because સરવાળામાં જુથનો નિયમ)

$= 1200 + 208$

$= 1408$

$$(b) 1962 + 453 + 1538 + 647$$

$$= (1962 + 1538) + (453 + 647) (\because \text{સરવાળામાં જુથનો નિયમ})$$

$$= 3500 + 1100$$

$$= 4600$$

2. સંખ્યાઓને યોગ્ય રીતે ગોઠવી ગુણાકાર શોધો.

$$(a) 2 \times 1768 \times 50$$

$$= (2 \times 50) \times 1768$$

$$= 100 \times 1768$$

$$= 1,76,800$$

$$(b) 4 \times 166 \times 25$$

$$= (4 \times 25) \times 166$$

$$= 100 \times 166$$

$$= 16,600$$

$$(c) 8 \times 291 \times 125$$

$$= (8 \times 125) \times 291$$

$$= 1000 \times 291$$

$$= 2,91,000$$

$$(d) 625 \times 279 \times 16$$

$$= (625 \times 16) \times 279$$

$$= 10,000 \times 279$$

$$= 27,90,000$$

$$(e) 285 \times 5 \times 60$$

$$= (5 \times 60) \times 285$$

$$= 300 \times 285$$

$$= 85,500$$

$$(f) 125 \times 40 \times 8 \times 25$$

$$= (125 \times 40) \times (8 \times 25)$$

$$= 5000 \times 200$$

$$= 10,00,000$$

૩. કિંમત શોધો :

$$(a) \boxed{297} \times 17 + \boxed{297} \times 3$$

$$= 297 \times (17 + 3)$$

$$= 297 \times 20$$

$$= 5940$$

$$(b) \underline{54,279} \times 92 + 8 \times \underline{54,279}$$

$$= 54,279 \times (92 + 8)$$

$$= 54,279 \times 100$$

$$= 54,27,900$$

$$(c) \underline{81,265} \times 169 - \underline{81,265} \times 69$$

$$= 81,265 \times (169 - 69)$$

$$= 81,265 \times 100$$

$$= 81,26,500$$

$$(d) 3845 \times 5 \times 782 + 769 \times \underline{25} \times 218$$

$$= 3845 \times 5 \times 782 + \underline{(769 \times 5)} \times 5 \times 218$$

$$= \underline{3845 \times 5} \times 782 + \underline{3845 \times 5} \times 218$$

$$= 3845 \times 5 \times (782 + 218)$$

$$= 3845 \times 5 \times 1000$$

$$= 19,225 \times 1000$$

$$= 1,92,25,000$$

4. યોગ્ય ગુણધર્મનો ઉપયોગ કરી ગુણાકાર શોધો :

(a) $738 \times \underline{103}$

$$= 738 \times (100 + 3)$$

$$= 738 \times 100 + 738 \times 3$$

$$= 73,800 + 2214$$

$$= 76,014$$

$$(b) 854 \times \underline{102}$$

$$= 854 \times (100 + 2)$$

$$= 854 \times 100 + 854 \times 2$$

$$= 85,400 + 1708$$

$$= 87,108$$

$$(c) 258 \times \underline{1008}$$

$$= 258 \times (1000 + 8)$$

$$= 258 \times 1000 + 258 \times 8$$

$$= 2,58,000 + 2064$$

$$= 2,60,064$$

$$(d) \underline{1005} \times 168$$

$$= (1000 + 5) \times 168$$

$$= 168 \times (1000 + 5)$$

$$= 168 \times 1000 + 168 \times 5$$

$$= 1,68,000 + 840$$

$$= 1,68,840$$

5. કોઈ ટેક્સી ડ્રાઇવરે પોતાની ગાડીની પેટ્રોલની ટાંકીમાં સોમવારે 40 લિટર પેટ્રોલ પુરાવ્યું. બીજા દિવસે તેણે ટાંકીમાં 50 લિટર પેટ્રોલ પુરાવ્યું. જો પેટ્રોલની કિંમત 65 રૂપિયા પ્રતિ લિટર હોય, તો તેણે પેટ્રોલ ઉપર કેટલા પૈસા ખર્ચ કર્યો?

➤ સોમવારે પુરાવેલું પેટ્રોલ = 40 લિટર

બીજે દિવસે પુરાવેલું પેટ્રોલ = 50 લિટર

બે દિવસમાં પુરાવેલું કુલ પેટ્રોલ = 40 + 50 લિટર
= 90 લિટર

1 લિટર પેટ્રોલની કિંમત = 65 રૂપિયા

∴ પેટ્રોલની કુલ કિંમત = 1 લિટરની કિંમત × કુલ પેટ્રોલ

$$= 65 \times 90$$

$$= 5850 \text{ રૂપિયા}$$

✓ ટેક્સી ડ્રાઇવરે પેટ્રોલ પર 5850 રૂપિયા ખર્ચ કર્યો.

6. કોઈ દૂધવાળો એક હોટલમાં સવારે 32 લિટર દૂધ આપે છે અને સાંજે 68 લિટર દૂધ આપે છે. જો દૂધની કિંમત Rs 45 પ્રતિ લિટર હોય, તો દૂધવાળાને રોજ કેટલી આવક થતી હશે?

➤ સવારમાં આપેલું દૂધ = 32 લિટર

સાંજે આપેલું દૂધ = 68 લિટર

હોટલમાં સવારે અને સાંજે આપેલ દૂધ = $32 + 68$

= 100 લિટર

1 લિટર દૂધની કિંમત = 45

દૂધવાળાને મળતી કુલ રકમ

= કુલ આપેલ દૂધ \times પ્રતિ લિટર દૂધની કિંમત

= 100×45

= 4500 રૂપિયા

✓ દૂધવાળાને રોજ 4500 Rs ની આવક થાય.

7. નીચેની સંખ્યાઓને યોગ્ય જોડકાંમાં જોડો :

(i) 425×136

$= 425 \times (6 + 30 + 100)$

(ii) $2 \times 49 \times 50$

$= 2 \times 50 \times 49$

(iii) $80 + 2005 + 20$

$= 80 + 20 + 2005$

(a) ગુણાકારના ક્રમનો ગુણધર્મ

(b) સરવાળાના ક્રમનો ગુણધર્મ

(c) ગુણાકારનું સરવાળા પર વિભાજન

Thanks

For watching